

Australian Government
Department of Health and Ageing

National Pneumococcal Vaccination Program for Older Australians (Nationale pneumococcenvaccinatieprogramma voor oudere Australiërs)

INFORMATIEBLAD

Wat is het “Nationale pneumococcenvaccinatieprogramma voor oudere Australiërs”?

Om de impact van de pneumococce-ziekte te verminderen verschaft het “Nationale pneumococcenvaccinatieprogramma voor oudere Australiërs” vanaf 1 januari 2005 het **pneumococcenvaccin gratis** aan volwassenen van 65 jaar of ouder.

Waarom heb ik vaccinatie tegen de pneumococce-ziekte nodig?

De pneumococce-ziekte houdt een reeks van ontstekingen in en kan levensbedreigend zijn. De pneumococce-ziekte beïnvloedt niet alleen kinderen. Mensen ouder dan 65 en kinderen jonger dan 2 hebben een hoger risico op het oplopen van de pneumococce-ziekte dan de rest van de bevolking. Ook gezonde personen van 65 of ouder hebben een groter risico op het oplopen van de ziekte.

In 2003 waren er 602 gevallen van ernstige pneumococce-ziekte en 90 sterfgevallen bij Australiërs van 65 jaar of ouder.

Autochtone Australiërs hebben ook meer risico dan niet-autochtone Australiërs. Daarom is dit gratis vaccin beschikbaar via het “Nationale autochtone pneumococce- en griepimmunisatieprogramma” voor alle autochtonen ouder dan 50 jaar en diegenen tussen 15 en 49 jaar die medische risicofactoren hebben.

Bij volwassenen is longontsteking die veroorzaakt wordt door pneumococce de meest gangbare vorm van ernstige (invasieve) pneumococce-ziekte. Ziekenhuisopname is meestal vereist. Andere vormen van de pneumococce-ziekte zijn ontsteking rond de hersenen (meningitis) en bloedvergiftiging (septicemia).

De pneumococce-ziekte kan op elke tijd van het jaar voorkomen, alhoewel ontstekingen meer gangbaar blijken gedurende de winter en de lente. Vaccinatie helpt bij het beschermen tegen de pneumococce-ziekte.

Tekenen en symptomen

De pneumococceenziekte kan een reeks ziekten veroorzaken, afhankelijk van welk deel van het lichaam aangetast is, bijvoorbeeld:

- **Pneumonie** – longontsteking. Symptomen zijn onder andere koorts, hoest, pijn op de borst en ademproblemen, zoals kortademigheid.
- **Meningitis** – ontsteking van de membranen (meninges) die zich rond de hersenen en ruggengraat bevinden. Symptomen zijn onder andere hoge koorts, hoofdpijn, stijve nek, misselijkheid en braken, en soms coma.
- **Bacteremia** – bacteriën dringen het bloed binnen (ook bekend als septicemia); dit is een ernstige ziekte. Symptomen zijn onder andere koorts, hoofdpijn en spierpijnen.

Hoe vaak moet ik gevaccineerd worden?

Het aanbevolen schema voor vaccinaties in de groep voor 65 jaar en ouder is een injectie op of nabij de 65-jarige leeftijd, daarna een enkele opfrissingsinjectie 5 jaar later.

Als u een pneumococceenvaccinatie ontvangen heeft gedurende de laatste 5 jaar, dient u uw dokter te raadplegen over het feit of u deze keer een herinenting nodig heeft. Herinenting binnen drie jaar is niet aanbevolen door het verhoogde risico op lokale reacties.

Wat is het verschil tussen de pneumococce- en de meningococceenziekte?

De meningococceenziekte wordt veroorzaakt door andere bacteriën dan die bij de pneumococceenziekte. Terwijl de meningococceenziekte alle leeftijdsgroepen kan aantasten, treft het voornamelijk kinderen onder 5 jaar en jongeren in de leeftijdsgroepen van 15 tot 24 jaar. De meningococceenziekte wordt gewoonlijk aangemeld als inflammatie rond de hersenen (meningitis) en bloedvergiftiging (septicemia).

Hoe worden pneumococce**n**-bacteriën verspreid?

De bacteriën worden verspreid door druppels die uit de mond of neus komen bij het hoesten, niezen of door contact met voorwerpen die besmet zijn met aangetaste druppels. Meestal veroorzaakt dit geen ziekte bij gezonde personen, maar mensen in hoge risico-categorieën en diegenen met verminderde immuniteit kunnen de pneumococce**n**-ziekte ontwikkelen. Ontsteking komt voor wanneer de pneumococce**n**-bacterie het lichaam binnendringt via de neus of keel, of als die geïnhaleerd wordt in de longen. De incubatietijd (vereiste tijd voor de bacterie om tekenen en symptomen te veroorzaken) voor pneumococce**n**-ziekte kan slechts 24 uur zijn.

Hoe kan ik mezelf beschermen?

Het pneumococce**n**vaccin dat men gebruikt in het programma wordt PneumoVax®23 genoemd. Het geeft bescherming tegen de 23 meest gangbare stammen van pneumococce**n**-bacteriën die verantwoordelijk zijn voor de meeste ziektegevallen bij volwassenen in Australië. Omdat er een kleinere hoeveelheid stammen zijn die niet gedekt worden door het vaccin, dient u altijd medische hulp te zoeken als u tekenen en symptomen van de pneumococce**n**-ziekte ontwikkelt; zelfs als u gevaccineerd bent.

Het pneumococce**n**vaccin kan op hetzelfde moment verschaft worden als het griepvaccin, maar vergeet niet dat griepvaccinatie elk jaar herhaald dient te worden.

Als ik eerder een pneumococce**n**-ontsteking gehad heb, moet ik dan nog gevaccineerd worden?

Er zijn veel verschillende soorten pneumococce**n**-bacteriën, en ontsteking door één soort geeft geen immuniteit tegen de andere soorten. Het wordt daarom aanbevolen dat u de vaccinatie ontvangt.

Waar kan ik het vaccin verkrijgen?

Het vaccin kan door uw gewone immunisatiecentrum, dokter of plaatselijke gezondheidszorgcentrum toegediend worden. Het vaccin is gratis als u 65 jaar of ouder bent. U hoeft het vaccin niet aan te kopen bij een apotheek.

Heeft het vaccin neveneffecten?

Het vaccin is heel veilig. Sommige recipiënten ervaren lichte neveneffecten na de pneumococce**n**vaccinatie, zoals pijn of zwelling op de plaats van injectie en nu en dan lichte koorts. Zoals bij andere medicijnen kunnen vaccins ernstige allergische reacties veroorzaken, maar de kans hierop is zeer klein.

Verdere informatie

U contacteert best eerst uw gewone dokter of immunisatiecentrum voor gegevens over dit programma. Daarnaast kunt u ook het gezondheidsdepartement van uw staats- of territoriumregering contacteren op de onderstaande nummers.

Staat/Territorium	Telefoonnummer
Australian Capital Territory	02 6205 2300
New South Wales	Public Health Unit (zie 'Health' in de White Pages)
Northern Territory	08 8922 8044
Queensland	07 3234 1500
South Australia	08 8226 7177
Tasmania	03 6222 7724 of 1800 671 738 (enkel in Tasmania)
Victoria	1300 882 008
Western Australia	08 9321 1312

Verdere informatie is ook beschikbaar via de Immunisatie-Infolijn op **1800 671 811** of de "Immunise Australia Program" webpagina op:

<http://immunise.health.gov.au/olderaus/pneumococcal.htm>

Opmerking: Het "Nationale autochtone pneumococcen- en griepimmunisatieprogramma" verschaft het pneumococcenvaccin gratis aan alle autochtonen van 50 jaar of ouder en aan diegenen tussen 15 tot 49 jaar met risicofactoren. De risicofactoren zijn onder andere chronische ziekten zoals ondoeltreffende immuunsystemen, HIV-infectie, acute nierziekte, alcohol-gerelateerde problemen, hart of longziekte, en roken.